

কৃষক বাইজলৈ গোহাৰি

আমাৰ এই 'ঘৰে - পথাৰে' পত্ৰিকাখনৰ ই-সংস্কৰণ মুকলি কৰা হৈছে। গতিকে কৃষক বাইজে আমাৰ বেব চাইট www.aau.ac.in লগ অন কৰি 'ঘৰে-পথাৰে' ই-সংস্কৰণৰ সুবিধা গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব।
মুখ্য সম্পাদক
'ঘৰে-পথাৰে'
সম্প্রসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালকালয়
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

ঘৰে-পথাৰে

পষেকীয়া কৃষি পত্ৰিকা
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

এই সংখ্যাত আছে -

বিষয়	পৃষ্ঠা
□ গ্ৰীষ্মকালীন মাটিমাহ-মণ্ডমাহৰ ২	
□ কাঠআলুৰ উন্নত কৃষি পদ্ধতি ২	
□ মাৰ্চ-এপ্ৰিল মাহৰ সম্ভাব্য ২	
□ আমাৰ একাষাৰ ৩	
□ মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম ৩	
□ উদ্যান শস্য ৩	
□ শস্য উৎপাদনত খলিহৈৰ ... ৪	
□ কুকুৰাপামৰ দানা কিনিবৰ ... ৪	

□ ৪৪ তম বছৰ □ ষষ্ঠ সংখ্যা □ ১৬ মাৰ্চ - ২০২৩ □ ১-১৫ চ'ত, ১৯৪৪ শক □ মূল্য - ১.০০ টকা

GHARE - PATHARE

PMG - 19 of 2005 - 06

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ত যুৱ সম্বাদ কাৰ্যসূচী পালন

যোৱা ৬ মাৰ্চ তাৰিখে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ যোৰহাটস্থ মূল চৌহদত যুৱ প্রজন্মক অগ্ৰাধিকাৰ দি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে

পৰিচালনাৰ দায়িত্ব পালনৰ অনুভৱ তথা কৃষি অৰ্থনীতি, থলুৱা প্ৰযুক্তি কৌশল আদিৰ জৰিয়তে দেশৰ সামগ্ৰিক অৰ্থনীতিৰ

এক যুৱ পৰিচৰ্চা কাৰ্যসূচীৰ অধীনত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ নিৰ্বাচিত ৫ গৰাকী শিক্ষার্থীয়ে অনুভৱ ব্যক্ত কৰা অন্তৰ্ধানত অসম গৌৰৱ



"যুৱ সম্বাদ" কাৰ্যসূচীৰ অনুষ্ঠানৰ মঞ্চত উপবিষ্ট ৰাজ্যসভাৰ সাংসদ কামাখ্যা প্ৰসাদ তাসা, অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পঞ্জীয়ক তপন কুমাৰ গোস্বামী, সম্প্রসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ পাঠক, ছাত্ৰ কল্যাণ সঞ্চালক ড° ৰাণা প্ৰতাপ ভূঞা, সহযোগী সম্প্রসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° ৰঞ্জিত কুমাৰ সাউদ, ভাৰপ্ৰাপ্ত কৃষি বিজ্ঞান গুৰু ড° মহেন্দ্ৰ কুমাৰ মোড়ী, জ্যেষ্ঠ অধ্যাপক ড° বিপুল ডেকাৰ লগতে অন্যান্য সকল

হাতত লোৱা "যুৱ সম্বাদ" কাৰ্যসূচী পালন কৰা হয়। বিশ্ববিদ্যালয়ৰ মাধৱ চন্দ্ৰ দাস সৌৰৱৰণী প্ৰেক্ষাগৃহত আয়োজিত এই অনুষ্ঠানত ৰাজ্যসভাৰ সাংসদ কামাখ্যা প্ৰসাদ তাসাই অংশগ্ৰহণ কৰে। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সম্প্রসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ পাঠকৰ সভাপতিত্বত অনুষ্ঠিত সভাখনত সাংসদ তাসাই যুৱ প্ৰজন্ম দেশৰ প্ৰকৃত ব্যৱস্থাপক হৈ যুৱ অৱস্থাৰ পৰিহাৰ কৰাৰ বাবে পদক্ষেপ হাতত লোৱা হৈছে বুলি উল্লেখ কৰে। দেশ

আভায়েৰে ভৱিষ্যতে দেশক আগুৱাই নিয়াৰ বাবে চিন্তা কৰা হৈছে বুলি প্ৰকাশ কৰি কয় যে আমদানিৰ বাবে দেশৰ ধনৰাশি বাহিৰলৈ ওলাই গৈছে। সেয়ে সকলো ক্ষেত্ৰতে আত্মনির্ভৰ ভাৰত গঢ়িবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ কল্যাণ সঞ্চালক ড° ৰাণা প্ৰতাপ ভূঞাই আদৰ্শ ভাষণ আগবঢ়োৱা অনুষ্ঠানত পঞ্জীয়ক তপন কুমাৰ গোস্বামীয়ে শিক্ষার্থীসকলে উচিতভাৱে চিন্তা কৰিব লাগে আৰু আগবঢ়িব লাগে বুলি প্ৰকাশ কৰে। "ভাৰত কে পঞ্চ প্ৰাণ

বঁটা প্ৰাপক কৃষি উদ্যোগী আকাশ জ্যোতি গগৈয়ে কৃষি উদ্যোগীৰ ধাৰণাৰে কৃষিৰ আনুসংগিক দিশসমূহৰ সৈতে সংযুক্ত হ'ব পাৰিলেহে আমি আগুৱাই যাব পাৰিম বুলি আশা ব্যক্ত কৰে। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা আঁচনিৰ উদ্যোগত অনুষ্ঠিত এই অনুষ্ঠানত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সহযোগী সম্প্রসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° ৰঞ্জিত কুমাৰ সাউদ, ভাৰপ্ৰাপ্ত কৃষি বিজ্ঞান গুৰু ড° মহেন্দ্ৰ কুমাৰ মোড়ী, জ্যেষ্ঠ অধ্যাপক ড° বিপুল ডেকাই অংশগ্ৰহণ কৰে।

ৰাষ্ট্ৰীয় বিজ্ঞান দিবস পালন

অসম বিজ্ঞান সমিতিৰ অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় শাখাৰ উদ্যোগত যোৱা ২৮ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে বিভিন্ন কাৰ্যসূচীৰে ৰাষ্ট্ৰীয় বিজ্ঞান দিবস পালন কৰা হয়। বিজ্ঞান দিবস উপলক্ষে পুৰা স্নাতক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত কুইজ প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত হয়। বিয়লি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ মাধৱ চন্দ্ৰ দাস সৌৰৱৰণী প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত হয়। কুইজ প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত হয়। প্ৰতিযোগিতাখনৰ প্ৰাৰম্ভিক পৰ্যায়ত ৪৮ টা দুজনীয়া দলে অংশগ্ৰহণ কৰে। মূল কুইজ প্ৰতিযোগিতাখন ছটা দলৰ মাজত অনুষ্ঠিত হয়। কুইজ প্ৰতিযোগিতাখন পৰিচালনা কৰে শাখাৰ সম্পাদক ড° বসন্ত কুমাৰ বৰা আৰু ড° লুনা দত্তবৰাই। কুইজ মাপ্তাৰ হিচাবে ড° অখিল ৰঞ্জন বৰা আৰু ড° প্ৰিয়দৰ্শিনী ভৰালীয়ে অংশগ্ৰহণ কৰে। প্ৰতিযোগিতাত ড°

অখিল ৰঞ্জন বৰা, ড° সুমিতা আচাৰ্য, ড° ৰবীন চন্দ্ৰ বড়া, ড° প্ৰিয়দৰ্শিনী ভৰালী, ড° টংকেশ্বৰ নাথ, ড° মানৱ বিকাশ গগৈ আৰু ড° কুতিদীপন শৰ্মাই সহযোগ আগবঢ়ায়। প্ৰতিযোগিতাৰ আৰম্ভণিতে শেহতীয়াকৈ সামূহিক বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা অৱসৰ লোৱাৰ বাবে শাখাৰ সভানেত্ৰী ড° ৰমা ভট্টাচাৰ্যক সম্বৰ্ধনা জনোৱা হয়। এই প্ৰতিযোগিতাত ১০ নং ছাত্ৰী নিবাসৰ ৰিমবিম বৰা আৰু বৈশালী কলিতাই প্ৰথম, ৭ নং ছাত্ৰাবাসৰ ভক্তি বেদান্ত বৰুৱা আৰু ভাস্কৰজ্যোতি কলিতাই দ্বিতীয় আৰু ৬ নং ছাত্ৰাবাসৰ জিতুল বৰা আৰু নিশান্ত খাৰঘৰীয়াৰ দলে তৃতীয় স্থান লাভ কৰে। কাৰ্যসূচীৰ শেষত সকলো দলকে প্ৰমাণ-পত্ৰ আৰু পুৰস্কাৰ প্ৰদান কৰা হয়। বঁটা প্ৰদান অনুষ্ঠানত শাখাৰ সদস্য আৰু বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধ্যাপিকা ড° ননীতা গগৈ, ড° ৰূপজ্যোতি বৰা, ড° পল্লৱ বৰা, ড° সঞ্জীৱ শৰ্মা আৰু ড° টাৰাৰুৰু ছেইন উপস্থিত থাকে।

মিলেটভিত্তিক খাদ্য প্ৰস্তুতকৰণৰ প্ৰশিক্ষণ সম্পন্ন

ভাৰত চৰকাৰে হাতত লোৱা আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মিলেট বৰ্ষ ২০২৩ ব লগত সংগতি ৰাখি অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ যোৰহাট চৌহদত মিলেটভিত্তিক খাদ্য প্ৰস্তুতকৰণ আৰু

কৰে সামূহিক বিজ্ঞানগুৰু ড° মামণি দাসে। এই অনুষ্ঠানত খাদ্য বিজ্ঞান আৰু পৰিপুষ্টি বিভাগৰ মুৰব্বী ড° মৃদুলা শইকীয়া বৰুৱাও উপস্থিত থাকে। প্ৰশিক্ষণত কাৰিকৰী বিষয়ত সহকাৰী অধ্যাপিকা ড° প্ৰেমিলা এল বৰদলৈ



ৰাষ্ট্ৰীয় পোছাক দিবস উদ্‌যাপন

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সামূহিক বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয়ৰ বস্ত্ৰ আৰু সাজপাৰ ৰূপাংকণ বিভাগৰ উদ্যোগত ৰাষ্ট্ৰীয় পোছাক দিবস উদ্‌যাপন কৰা হয়। এই দিবসৰ লগত সংগতি ৰাখি বছৰছৰীয়া প্ৰিয় পোছাকৰ বিষয়ক এখন প্ৰদৰ্শনী অনুষ্ঠিত কৰা হয়। প্ৰদৰ্শনীত ৬০ যোৰ বস্ত্ৰ প্ৰদৰ্শিত হয়। অনুষ্ঠান আৰম্ভ কৰে সামূহিক বিজ্ঞানগুৰু ড° মামণি

দাসে। অনুষ্ঠানত উপস্থিত থাকে বিভাগৰ অৱসৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপিকা তথা কৰ্মচাৰী, বিভিন্ন বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপিকাৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো শিক্ষক, বিষয়া-কৰ্মচাৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল। প্ৰদৰ্শনীৰ লগতে এখন ৰেট্ৰ শৈলীৰ ফেশ্বন শ্ব' অনুষ্ঠিত কৰা হয়। ইয়াত মডেলৰূপে অংশগ্ৰহণ কৰে মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰথম, দ্বিতীয় আৰু তৃতীয়

বৰ্ষৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে। অনুষ্ঠানৰ শেষত ভাৰপ্ৰাপ্ত মুৰব্বী অধ্যাপিকা ড° ননীতা গগৈয়ে ৰাষ্ট্ৰীয় পোছাক দিবসৰ সাৰমৰ্ম দাঙি ধৰে আৰু আমাৰ আপুৰুগীয়া প্ৰিয় পোছাকৰ সংৰক্ষণৰ বিষয়ত চমু বক্তব্য দাঙি ধৰে। অনুষ্ঠানৰ শেষত প্ৰদৰ্শনী আৰু ফেশ্বন শ্ব'ৰ বঁটা বিতৰণ কৰা হয়। শলাগৰ শৰাই আগবঢ়ায় স্নাতকোত্তৰ ছাত্ৰ সৌৰভ বৰুৱাই।

অনুষ্ঠিত এই দক্ষতা বিকাশ প্ৰশিক্ষণ শিৱিৰত যোৰহাট আৰু গোলাঘাট জিলাৰ ৩১ গৰাকী নিৰ্বাচিত সদস্যই অংশ গ্ৰহণ কৰে। এপাৰ্টৰ অধীনত গঠন হোৱা যোৰহাট এপ্ৰি এণ্ড এলাইদ প্ৰছেছিং ইন্ডাষ্ট্ৰী এচ'চিয়েশ্বনৰ উদ্যোগত যোৱা ৯ মাৰ্চ তাৰিখে অনুষ্ঠিত এদিনীয়া প্ৰশিক্ষণটো উদ্বোধন

আৰু ড° প্ৰিয়ংকা নাথে বক্তব্য আগবঢ়ায়। প্ৰশিক্ষার্থীসকলক ভিন্ন বেকাৰী জাতৰ খাদ্য সামগ্ৰী তৈয়াৰ কৰাৰ তথা ইয়াৰ ব্যৱসায়িক সম্ভাৱনীয়তাৰ ওপৰত বিশেষভাৱে প্ৰশিক্ষণ দিয়া হয়। প্ৰশিক্ষণত সমন্বয়ক গ্ৰাণ্ট থৰ্ণটনৰ বাবু বিকাশ গগৈৰ লগতে যোৰহাট জিলা উদ্যোগী সম্ভাৰ প্ৰবীণ দত্ত, খাতুৰাজ বৰদলৈ আৰু বুলবুলি শইকীয়া উপস্থিত থাকে।

গ্ৰীষ্মকালীন মাটিমাহ - মণ্ডমাহৰ খেতি

অসমৰ প্ৰধান খাদ্য শস্য হৈছে ধান। ধান উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত অসমৰ কৃষকে বিশেষ সফলতা লাভ কৰিছে যদিও অন্যান্য শস্য যেনে - তৈলবীজ, মাহজাতীয় শস্য, উদ্যান শস্য, মৰাপাট আদি শস্যৰ উৎপাদনত বহুখিনি পিছপৰি আছে। বিশেষকৈ মাহজাতীয় খাদ্য আমি প্ৰায় আটাইখিনিয়ে বাহিৰৰ পৰা আনিব লগা হৈছে। এনে পৰিস্থিতিত আমাৰ ৰাজ্যৰ কৃষকসকলে মাহজাতীয় শস্যৰ উৎপাদনৰ প্ৰতি বিশেষ মনোযোগ দিয়াৰ প্ৰয়োজন আহি পৰিছে। আমাৰ ৰাজ্যখনত মাহজাতীয় শস্যৰ উৎপাদন বৃদ্ধি নোহোৱাৰ কেইবাটাও কাৰণ দেখা যায়। ইয়াৰ কাৰণসমূহ এনেধৰণৰ -

- কৃষকসকলে উৰ্বৰা মাটিখিনি ধান শস্য কৰিবলৈ ৰাখি বাকী অনুৰ্বৰা মাটিখিনিত মাহজাতীয় বা অন্য শস্য কৰিবলৈ ৰাখি থয়,
- অধিক উৎপাদনক্ষম বীজৰ অভাৱ,
- উপযুক্ত শস্য পৰিচৰ্যাৰ অভাৱ,
- বন-বাতৰ সমস্যা,
- জলসিঞ্চন ব্যৱস্থাৰ

অভাৱ আদিয়ে প্ৰধান। সমস্যা থাকিলেও বিজ্ঞানসন্মত কৃষি প্ৰণালী প্ৰয়োগৰ দ্বাৰা গ্ৰীষ্মকালীন মাটিমাহ আৰু মণ্ডমাহৰ উৎপাদন বঢ়াব পৰা যায়।

জাত নিৰ্বাচন : আমাৰ ৰাজ্যৰ কৃষকসকলে গ্ৰীষ্মকালীন মাটিমাহ আৰু মণ্ডমাহৰ খেতি কৰিবলৈ যাওঁতে প্ৰথমতে চকু দিব লগা কথাটো হৈছে অধিক উৎপাদনক্ষম জাত নিৰ্বাচন কৰা। এইজাতসমূহ অসমৰ জলবায়ুৰ লগত খাপ খোৱা, অধিক উৎপাদনক্ষম, কমদিনীয়া আৰু বেমাৰ-আজাৰ তথা পোক-পৰুৱাৰ আক্ৰমণ প্ৰতিৰোধ কৰিব পৰা হ'ব লাগে। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ে বিভিন্ন পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা চলাই গ্ৰীষ্মকালীন মাটিমাহ আৰু মণ্ডমাহৰ কেইবাটাও জাত অসমৰ কৃষকৰ বাবে অনুমোদন জনাইছে।

মাটিমাহৰ জাত : গ্ৰীষ্মকালত কৰিব পৰা মাটিমাহৰ জাত আৰু ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ এনেধৰণৰ-

জাত : ● **টি-৯** : এই জাতৰ কৃষিকাল ৭৫-৮৫ দিন। গুটি সিঁচাৰ ৬৫-৭০ দিনৰ পাছতেই প্ৰথমবাৰ ছেঁই ছিঙিব পৰা যায়। গড় উৎপাদন ১০ ৰ পৰা ১৩ কুইণ্টল প্ৰতি হেক্টৰত অৰ্থাৎ বিঘাই প্ৰতি ১.৩ কুইণ্টলৰ পৰা ১.৭ কুইণ্টল। এই জাতৰ পাত হালধীয়া পৰা বেমাৰ আৰু পাতত দাগ পৰা বেমাৰ প্ৰতিৰোধ কৰিব পৰা গুণ আছে।

● **পট্ট ইউ-১৯** : ইয়াৰ কৃষিকাল ৭৫-৮৫ দিন আৰু গড় উৎপাদন বিঘাই প্ৰতি ১.৩ কুইণ্টলৰ পৰা ১.৬ কুইণ্টল। পাত হালধীয়া পৰা বেমাৰ আৰু পাতত দাগ পৰা বেমাৰ প্ৰতিৰোধ কৰিব পাৰে।

● **ইউ জি-১৫৭** : এই জাতৰ কৃষিকাল ৭৫-৮৫ দিন আৰু গড় উৎপাদন ১.৩ কুইণ্টলৰ পৰা ১.৬ কুইণ্টল প্ৰতি বিঘাত। ইয়াৰ পাত হালধীয়া পৰা আৰু পাতত দাগ পৰা বেমাৰৰ প্ৰতিৰোধী গুণ আছে।

● **জে ইউ-৭৮** : এই জাতৰ কৃষিকাল ৭৫-৮৫ দিন আৰু গড় উৎপাদন ১.৩-১.৬ কুইণ্টল প্ৰতি বিঘাত। এই জাতে পাত হালধীয়া পৰা আৰু পাতত দাগ পৰা বেমাৰৰ প্ৰতিৰোধ কৰিব পাৰে।

মণ্ডমাহৰ জাত : গ্ৰীষ্মকালীন মণ্ডমাহৰ জাত আৰু ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ এনেধৰণৰ-

● **টি - ৪৪** : ইয়াৰ কৃষিকাল ৭০-৮০ দিন আৰু গড় উৎপাদন বিঘাই প্ৰতি ১.৩ - ১.৬ কুইণ্টল। গুটি সিঁচাৰ ৬৫-৭০ দিনৰ পাছতেই প্ৰথমবাৰ ছেঁই ছিঙিব পৰা যায়। এই জাতটোৱে গছ হালধীয়া পৰা আৰু পাতত দাগ পৰা ৰোগ প্ৰতিৰোধ কৰিব পাৰে।

● **কপাৰগাওঁ** : এই জাতটোৰ কৃষিকাল ৭০-৮০ দিন আৰু ইয়াৰ গড় উৎপাদন বিঘাই প্ৰতি ১.১ কুইণ্টলৰ পৰা ১.২ কুইণ্টল। গছ হালধীয়া পৰা আৰু পাতত দাগ পৰা ৰোগ প্ৰতিৰোধ কৰিব পৰা গুণ নাই।

● **কে-৮৫১** : ইয়াৰ কৃষিকাল ৭০-৭৫ দিন আৰু গড় উৎপাদন ১.৩-১.৬ কুইণ্টল প্ৰতি বিঘাত। এই জাতটি গছ হালধীয়া পৰা আৰু পাতত দাগ পৰা ৰোগ প্ৰতিৰোধ কৰিব পাৰে।

● **এম এল - ৫৬** : ইয়াৰ কৃষিকাল ৭০-৮০ দিন আৰু গড় উৎপাদন ১.৬ ৰ পৰা ২.১ কুইণ্টল প্ৰতি বিঘাত। ইয়াৰ গছ হালধীয়া পৰা আৰু পাতত দাগ পৰা বেমাৰ প্ৰতিৰোধী গুণ আছে।

● **এ এ ইউ-৩৪ আৰু এ এ ইউ-৩৯** : এই দুয়োটা জাতৰে কৃষিকাল হৈছে ৬৫-৭৫ দিন আৰু ইয়াৰ গড় উৎপাদন বিঘাই প্ৰতি ১.৩ - ১.৬ কুইণ্টল। দুয়োটা গছ হালধীয়া পৰা বেমাৰ প্ৰতিৰোধ কৰিব নোৱাৰে কিন্তু পাতত দাগ পৰা বেমাৰ প্ৰতিৰোধ কৰিব পাৰে।

প্ৰতাপ : প্ৰতাপৰ কৃষিকাল ৬৫-৭৫ দিন আৰু ইয়াৰ গড় উৎপাদন বিঘাই প্ৰতি ১.৩ ৰ পৰা ১.৮ কুইণ্টল। এই জাতটিৰ পাতত দাগ পৰা ৰোগ প্ৰতিৰোধ কৰিব পৰা গুণ আছে কিন্তু ই গছ হালধীয়া পৰা বেমাৰ প্ৰতিৰোধ কৰিব নোৱাৰে। (ক্ৰমশঃ অহা সংখ্যাত)

ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ

কাঠআলুৰ উন্নত কৃষি পদ্ধতি

আমি দৈনন্দিন জীৱনত ব্যৱহাৰ কৰা পাচলিৰোৰৰ ভিতৰত কাঠআলুক এবিধ অতি পুষ্টিৰ, সুস্বাদু পাচলি হিচাপে গণ্য কৰা হয়। ইয়াৰ গা-গছ বা কাণ্ডত চাৰিডাল বা ততোধিক পাখিৰ নিচিনা অংগ থাকে আৰু এইবোৰ সদায় সোঁফালে বগাই যায়। আলুবীলাক বিভিন্ন আকৃতিৰ হয় যদিও দীঘলীয়া আকৃতিৰ আলু অধিক পৰিমাণে দেখা যায়। আলুৰ ওপৰৰ আৱৰণখন ক'লা বা মুগা বৰণৰ আৰু ভিতৰৰ অংশ বগা, পাতল হালধীয়া বা পাতল বেঙুনীয়া বৰণৰ হয়। এজেপা গছত ১-৩ টালৈ আলু লাগে। আমাৰ দেশত খেতিয়কসকলে কাঠআলু বিভিন্ন খেতিৰ লগত একেলগে কৰে। কাঠআলুত ১৮ ৰ পৰা ২০ শতাংশ শ্বেতসাৰ থাকে। এইবিধ আলু বিভিন্ন

ধৰণেৰে ৰান্ধি খাব পাৰি।

মাটি আৰু জলবায়ু : কাঠআলুৰ বাবে সাৰুৱা, দলৈ শিপাব পৰা বালিযুক্ত পলসুৱা মাটিৰ আৱশ্যক। পানী জমা হোৱা মাটিত কাঠ আলুৰ খেতি কৰিব নোৱাৰি। কাঠআলু যিহেতু দীৰ্ঘদিনীয়া শস্য গতিকে ই অধিক পট্টাঙ্কু মাটিহে পছন্দ কৰে। মাটিডৰাত ছাই মিহলি কৰি দিলে পট্টাঙ্কু পৰিমাণ বৃদ্ধি পায়। কাঠআলুৰে বেছি ছাঁ আৰু ঠাণ্ডা পৰিবেশ সহ্য কৰিব নোৱাৰে।

জাত নিৰ্বাচন : কাঠআলুৰ অনুমোদিত জাতবিলাক হ'ল কুঁৱৰী আলু, ডি এ-৪৮ আৰু ডি এ-৩০। ইয়াৰ বাহিৰেও খেতিয়কসকলে কিছুমান থলুৱা সঁচ ব্যৱহাৰ কৰে।

ৰোৱা সামগ্ৰী প্ৰস্তুতকৰণ : কাঠআলু

যিহেতু অংগজ প্ৰজননৰ দ্বাৰা বিস্তাৰ হয়, সেইবাবে ইয়াৰ ডাঙৰ আলুৰোৰ সৰু সৰুকৈ কাটি বা সৰুবিলাক নকটাকৈ ৰোৱা সামগ্ৰী হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। বীজ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ কাটি লোৱা আলুবীলাকৰ ওজন ২০০-২৫০ গ্ৰাম হ'ব লাগে আৰু এইবোৰত এটা বা দুটা চকু থাকে। আলুৰোৰ কাটোতে এনেদৰে কাটিব লাগে যাতে প্ৰত্যেকটো কটা অংশতে আলুটোৰ ওপৰৰ অংশ, মাজৰ অংশ আৰু তলৰ অংশ থাকে। ৰোৱাৰ আগতে টুকুৰাবোৰ গোবৰ পানীত ডুৱাই ছাঁত শুকুৱাব লাগে। অধিক উৎপাদন পাবলৈ কাঠআলুক ২-৩ মাহমান সুপ্ত অৱস্থাৰ দৰকাৰ হয়, সেইবাবে আলুৰোৰ চপোৱাৰ পিছতে ৩.১ শতাংশ মেলিক হাইড্ৰাজাইড দ্ৰৱত ১০ ঘণ্টা সময় ডুৱাই

বাখিব লাগে যাতে সোনকালে গজালি নোলায়।

ৰোৱাৰ সময় : কাঠআলু ৰোৱাৰ উপযুক্ত সময় হ'ল বহাগ - জেঠ মাহ।

মাটি প্ৰস্তুতকৰণ আৰু ৰোপণ : কাঠআলু ভালদৰে বৃদ্ধি হ'বলৈ যিহেতু টিলা মাটিৰ আৱশ্যক হয় সেইবাবে বাচনি কৰা মাটিডোখৰ ২-৩ বাৰ ২০-২৫ ছেঃমিঃ দকৈ হাল বাই ল'ব লাগে। ইয়াৰ পিছত ৪৫ ছেঃমিঃ বহল আৰু ৯০ ছেঃমিঃ গভীৰতাৰ একো একোটা গাত ১ মিটাৰ আঁতৰে আঁতৰে খান্দিলৈ গাঁতটো চাৰিভাগৰ তিনিভাগ পচন সাৰ আৰু মাটিৰ মিশ্ৰণেৰে পূৰাই ল'ব লাগে। এই মিশ্ৰণৰ ওপৰত আলুৰ টুকুৰাবোৰৰ চকু ওপৰমূৰাকৈ ৰাখি মাটিৰে ঢাকি গাঁতটো পূৰাই পেলাব লাগে।

সাৰ প্ৰয়োগ : এবিধা মাটিৰ বাবে প্ৰয়োজন হোৱা সাৰৰ পৰিমাণ হ'ল ২৩ কিলোগ্ৰাম ইউৰীয়া, ৫০ কিলোগ্ৰাম চুপাৰ ফসফেট আৰু ১৬ কিলোগ্ৰাম পট্‌ছ। এই সাৰখিনি

দুভাগ কৰি দুবাৰ বেলেগে বেলেগে প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। এভাগ আলুৰ পৰা পোখা ওলোৱাৰ এক বা দুই সপ্তাহৰ পাছত আৰু আনটো ভাগ এক ডেৰমাহৰ পিছত প্ৰয়োগ কৰি গছৰ গুৰিত মাটি চপাই দিব লাগে।

পৰিচৰ্যা : কাঠআলুক বগাই যাবলৈ আশ্ৰয় হিচাপে গছৰ ডাল বা বাঁহৰ জেং আদিৰ আৱশ্যক হয়। সেইবাবে গছজেপা বাটি অহাৰ লগে লগে ওচৰতে গছৰ ডাল বা জেং পুতি বগাবলৈ সুবিধা কৰি দিব লাগে। ঘৰতে খাবলৈ কৰা কাঠআলুৰ গছতামোল বা অন্য ওখ গছতো বগাই যাবলৈ দিব পাৰি। কাঠআলুৰ গজালি ওলাবলৈ প্ৰায় ৪০ দিন মানৰ আৱশ্যক হয় আৰু এই সময়খিনিত বন-বাতবোৰ নিৰাই থাকিব লাগে। গজালি ওলোৱাৰ এসপ্তাহৰ পিছত অলাগতিয়াল বন-বাতবোৰ গুচাই পাতলিয়াকৈ মাটি চপাই দিব লাগে। প্ৰথমবাৰ মাটি চপোৱাৰ এমাহৰ মূৰত দ্বিতীয়বাৰৰ বাবে মাটি চপাই দিব লাগে।

(৪ পৃষ্ঠাৰ ২ কলমত চাওক)

মাৰ্চ-এপ্ৰিল মাহৰ সম্ভাব্য কীট-পতংগৰ ব্যৱস্থাপনা

© এই সময়ছোৱাত চাহগছবোৰত কলম দিয়া অৱস্থাত থকা বাবে প্ৰায়বিলাক প্ৰধান অনিষ্টকাৰী কীট-পতংগৰ উপদ্ৰৱ দেখা পোৱা নাযায়। যিবিলাক চাহগছত কলম দিয়া নহয়, তেনেবোৰ চাহগছত হালধীয়া চাঁহিপোকৰ আক্ৰমণ পৰিলক্ষিত হয়। চাঁহিপোকৰ নিবাৰণৰ বাবে, ফেনপাইৰ'ক্সিমেট ৫ ইচি (১ঃ২০০০) বা বাইফেনথ্ৰিন ৮ এচ চি (১ঃ১৬০০) ৰ যিকোনো এটা দৰৱ ১৫ দিনৰ ব্যৱধানত প্ৰয়োগ কৰিলে সুফল লাভ

কৰিব।

© ফ্ৰেন্সবিন, উৰহি আদি শস্যত ৰঙাচাঁহি আৰু মোৰা পোকৰ আক্ৰমণ হ'ব পাৰে। উক্ত দুইধৰণৰ পোক নিবাৰণৰ বাবে ফল নধৰা গছত, এক চাহচামোচ প্ৰফেনোফচ ৫০ ইচি দৰৱ প্ৰতি ৫ লিটাৰ পানীত মিহলাই ছটিয়াব লাগে। ফল লগাৰ পিচত আক্ৰমণ পৰিলক্ষিত হ'লে ৩ চাহচামোচ নিমাজল প্ৰতি ৫ লিটাৰ পানীত মিহলাই স্প্ৰে কৰিব লাগে।

© ডেন্দিৰ পুলিকটা পোকৰ নিয়ন্ত্ৰণ

বাবে প্ৰতি ৩ লিটাৰ পানীত এক চাহচামোচ মালাথিয়ন ৫০ ইচি দৰৱ মিহলাই ৭ দিনৰ ব্যৱধানত প্ৰয়োগ কৰিলে সুফল লাভ কৰিব। লাওজাতীয় শস্যৰ অপকাৰী ফুটুকী পোক বা এপিলেকনা বিটল আৰু ৰঙা গুবৰুৱা ধৰণৰ পোক নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে এক চাহচামোচ মালাথিয়ন ৫০ ইচি দৰৱ আঢ়ৈ লিটাৰ পানীত মিহলাই ছটিয়াব লাগে। দৰৱ প্ৰয়োগৰ পাচত ৭-৮ দিনলৈকে ফল চিঙা অনুচিত।

© লাওজাতীয় শস্যত বৰলীয়া পোকৰ আক্ৰমণ দেখা যাব পাৰে। বৰলীয়া পোকৰ গাভিনী মাই কীজনীয়ে লাওজাতীয় ফলত ডিম্ব প্ৰসৰ কৰে আৰু ইয়াৰ পূৰ্ণাংগবোৰে ফলৰ ৰস, ফুলৰ নিৰ্যাস, চৰাইৰ বিষ্ঠা আদিক খাদ্যৰূপে

গ্ৰহণ কৰি খেতিৰ কাষত থকা বিভিন্ন অপতৃণবোৰত আশ্ৰয় লয়। গতিকে অপতৃণসমূহ নিৰাই পৰিষ্কাৰ কৰি ৰখা অতি প্ৰয়োজনীয়। হেঁদালিৰ কাষত ফেৰমন ফান্দ (কিউ লিউৰ বা মিথাইল ইউগিনলযুক্ত) স্থাপন কৰি সুফল পাব পাৰি। ইয়াৰ বাবে প্ৰতিবিধা মাটিত ৫ টাকৈ ফান্দ ব্যৱহাৰ কৰক। বৰলীয়া পোকৰ আক্ৰমণৰ বাবে গেলি যোৱা ফলসমূহ চিঙি দূৰলৈ নি ধ্বংস কৰা প্ৰয়োজন, কিয়নো হেঁদালিৰ তলত এইবোৰ মাটিত সৰি পৰিলে ইয়াৰ পৰা পলু ওলাই মাটিৰ তলত লেটা হৈ আকৌ লেটাৰ পৰা বৰলীয়া পোকৰ পূৰ্ণাংগ ওলাই লাওজাতীয় শস্যৰ ফলত কণী পাৰিব। এইদৰে জীৱনচক্ৰ আওঁৱাই গৈ গৈ পাচলিৰ বহু অনিষ্ট কৰিব।

© বৰ্তমান সময়ত অমিতাৰ কপাহী পোকে অমিতাৰ পাতৰ তলফালে এক গোট হৈ থাকি সময়ৰ ব্যৱধানত অমিতা গছৰ ফলক আক্ৰমণ কৰে। কপাহী পোকৰ আক্ৰমণৰ বাবে অমিতাবিলাকত ক'লা বৰণৰ দাগ পৰাৰ বাবে খোৱাৰ অনুপযোগী হৈ পৰে। ফল নধৰা অপৈণত গছবিলাকত কপাহী পোকৰ সাংঘাতিক বংশবৃদ্ধি হোৱাৰ লগতে এই পোকে নিঃসৰণ কৰা অপকাৰী পদাৰ্থৰ বাবে গছবিলাক মৰি যায়। ইয়াৰ উপৰিও কপাহী পোকে নিঃসৰণ কৰা মৌজাতীয় পদাৰ্থৰ বাবে অমিতা, গা-গছত আৰু ফলত ক'লা ভেঁকুৰৰ উৎপন্ন হয় আৰু ই গছৰ সালোক সংশ্লেষণত বাধা দিয়ে। কপাহী পোক নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে প্ৰফেন'ফচ

(৪ পৃষ্ঠাৰ ২ কলমত চাওক)

আমাৰ একাষাৰ

উদ্যান শস্যৰ নাৰ্ছাৰীৰ কিছু দিশ

অসমত শিক্ষিত যুৱক-যুৱতীৰ নিবনুৱা সমস্যা সমাধানৰ বাবে উদ্যান শস্যৰ ক্ষেত্ৰখনেই হৈছে এক উৎকৃষ্ট সমাধান সূত্ৰ। অসমৰ মাটি আৰু জলবায়ু বহুতো উদ্যান শস্য খেতিৰ বাবে উত্তম। গতিকে উদ্যান শস্যৰ খেতিৰ সম্ভৱনীয়তা লগতে বাণিজ্যিক বিকাশৰ সুবিধা অতি বেছি। এই সকলো খেতিৰ বাবে আটাইতকৈ লাগতিয়াল কথা হৈছে উৎকৃষ্ট মানৰ গুটি পুলি আদি। বৰ্তমান অৱস্থাত শিক্ষিত নিবনুৱা যুৱক-যুৱতীসকলৰ স্বাৱলম্বী হোৱাৰ নতুন পথ হৈছে উদ্যান শস্যৰ খেতি কৰা বিশেষকৈ ফুল, ফল-মূল, শাক-পাচলি আদিৰ পুলিবাবী পাতি পুলি তৈয়াৰ কৰা। এই পুলিবাবী বা নাৰ্ছাৰী পতাৰ বহুতো সুবিধা আছে যেনে - কম মাটিত অধিক পুলি তৈয়াৰ কৰিব পাৰি। এই নাৰ্ছাৰীৰ বাবে কোনো ধৰণৰ বৃহৎ মূলধনৰ প্ৰয়োজন নাই আৰু পুলি বিক্ৰীৰ বাবে বজাৰৰ অভাৱ নাই। শিক্ষিত যুৱক-যুৱতীসকলে নিজৰ ভৰিৰ ওপৰত থিয় দিয়াৰ উপৰিও নাৰ্ছাৰী পাতি আন দহজনক পেটৰ ভাতমুঠি যোগাৰ কৰিব পৰাকৈ কৰ্মসংস্থাপন দিব পাৰিব আৰু প্ৰয়োজন মাত্ৰ আগ্ৰহ, একাগ্ৰতা আৰু ধৈৰ্য।

নাৰ্ছাৰী বৰ্তমান এক লাভজনক ব্যৱসায়। অসমৰ প্ৰায়বিলাক ঠাইতে নাৰ্ছাৰী গঢ় লৈ উঠিছে আৰু বহুসংখ্যক সফলতাৰ মুখ দেখিছে। অসমৰ উদ্যান শস্যৰ ক্ষেত্ৰৰ প্ৰগতিৰ বাবে সু-সংগঠিত নাৰ্ছাৰী উদ্যোগৰ প্ৰসাৰে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিব পাৰে। বৰ্তমান অসমত বহুসংখ্যক পঞ্জীয়নভুক্ত নাৰ্ছাৰী আছে। কিন্তু সৰহভাগেই বাজাৰ বাহিৰে নাৰ্ছাৰীৰ পৰা ৰোপণ সামগ্ৰী ক্ৰয় কৰি আনি ব্যৱহাৰ কৰে যাৰ ফলত কিছু সমস্যাই দেখা দিয়ে। যেনে

- ১) গ্ৰাহকে অধিক মূল্যত ৰোপণ সামগ্ৰী ক্ৰয় কৰিব লাগে।
 - ২) ৰোপণ সামগ্ৰীৰ গুণগত মানদণ্ডৰ অনিশ্চয়তা
 - ৩) বহিঃৰাজ্যৰ পৰা ৰোপণ সামগ্ৰীৰ সৈতে অবাঞ্ছিত ৰোগ, কীট-পতঙ্গৰ আগমন। গুণগত মানৰ ৰোপণ সামগ্ৰী অবিহনে উদ্যান শস্যৰ বিকাশ অসম্ভৱ। অচিনাকী উৎসৰ পৰা সংগৃহীত ৰোপণ সামগ্ৰী বিশেষকৈ বহু বৰ্ষীয় ফল-মূলৰ পুলি ব্যৱহাৰ কৰাৰ কুফল বহু বছৰ ধৰি ভূগিব লগীয়া হয়।
- ফল-মূলৰ পুলিৰ বাবে নাৰ্ছাৰী একোখনক নিৰ্ভৰযোগ্য উৎস হিচাবে ধৰা হয়। এনেবোৰ নাৰ্ছাৰীত অংগজ প্ৰজনন পদ্ধতিৰে উৎপাদিত পুলি পোৱা যায়। প্ৰত্যেকখন নাৰ্ছাৰীত ফল-মূলৰ একোটা মাতৃগছ ব্লক থকাটো বাঞ্ছনীয়, যাৰ পৰা কলি, কলম, আগ আদি সংগ্ৰহ কৰি বাডিং, গ্ৰাফটিং, লেয়াৰিং, কাটিং আদি পদ্ধতিৰে পুলি উৎপাদন আৰু বিতৰণ কৰিব লাগে। অসমৰ প্ৰায়বিলাক ঠাইৰ শাক-পাচলিৰ পুলি, ফুলৰ পুলি বজাৰত সহজে পোৱা নাযায়।
- পুলিবাবীত সুস্থ, সৰল পুলি কেনেদৰে তৈয়াৰ কৰিব পাৰি তাৰ পদ্ধতিসমূহ তলত বৰ্ণনা কৰা হ'ল।
- ১) পুলিবাবী প্ৰস্তুতিৰ কাৰণে এডোখৰ ৰ'দঘাই, ওখ সাৰুৱা মাটি বাচনি কৰিব লাগে।
 - ২) মাটিডোখৰত সৰহ পৰিমাণে পচন সাৰ দি হাল কোৰ বাই মৈয়াই লৈ এক মিটাৰ বহল, ১০-১৫ ছেঃমিঃ ওখ আৰু কৃষকৰ সুবিধা অনুযায়ী দৈৰ্ঘ্যৰ ভেটি তৈয়াৰ কৰিব লাগে।
 - ৩) ভেটিৰ মাটিডোখৰত জন্ম লোৱা বেমাৰৰ পৰা মুক্ত কৰিবৰ বাবে ০.১ শতাংশ কেপটান অথবা বেভিষ্টিন পানীৰ লগত মিহলাই দ'লৈকে মাটিখিনি ভালদৰে তিতি যোৱাকৈ মিহলাই ল'ব লাগে।
 - ৪) তাৰ পিছত ভেটিটো দুদিনৰ বাবে পলিখিন অথবা মৰাপাটৰ বস্ত্ৰে ঢাকি ৰখা উচিত।
 - ৫) দুদিনৰ পিছত ভেটিৰ আৱৰণ আঁতৰাই মাটিডোখৰ কোৰ মাৰি ৩-৪ দিনৰ বাবে মুকলি কৰি ৰাখিব লাগে। বৰষুণৰ বতৰত ওপৰত ছালিৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।
 - ৬) পুলিবাবীত সিঁচি লগা বীজবোৰ কেপটাফ অথবা বেভিষ্টিন ওষধেৰে (১ কিঃগ্ৰাঃ বীজৰ বাবে ৩ গ্ৰাম ওষধ) শোধন কৰিব লাগে যাতে বীজত থকা বেমাৰৰ বীজাণুবোৰ নাশ হয়।
 - ৭) বীজ সিঁচাৰ আগতে ভেটিৰ মাটিখিনি পোক-পৰুৱাৰ পৰা মুক্ত কৰিবৰ বাবে প্ৰতি বৰ্গমিটাৰ মাটিত ১০ গ্ৰাম ৫ শতাংশ শক্তিৰ মালাথিয়ন পাউদাৰ মিহলাই ল'ব লাগে।
 - ৮) তাৰ পিছত শোধন কৰা বীজখিনি পুলিবাবী ভেটিত হয় মুক্তভাৱে নহয় ১-২ ছেঃমিঃ দৈৰ্ঘ্যত ২৫ ছেঃমিঃ আঁতৰত শাৰী শাৰীকৈ সিঁচি দিব লাগে।
 - ৯) বীজ সিঁচাৰ পাছত বীজখিনি পৰিষ্কাৰ পচন সাৰ অথবা শুকান গোবৰৰ গুড়ি আৰু বালিৰে ঢাকি এডাল ঘূৰণীয়া কাঠেৰে সমান কৰি দিব লাগে।
 - ১০) ভেটিৰ ওপৰভাগ তিতি যোৱাকৈ সম পৰিমাণে পানী দিব লাগে। পিছত ভেটিবোৰ কলপাতেৰে বীজ নগজালৈকে ঢাকি ৰাখিব লাগে। পুলি গজি উঠাৰ পিছত বাতিপুৱা অথবা আবেলি এবাৰকৈ পাতলীয়াকৈ পানী যোগান ধৰিব লাগে।

(৪ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমত চাওক)

মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম

১৬ চ'তৰ পৰা ১৫ বহাগ, ১৯৪৪-৪৫ শক

পথাৰ শস্য

বাওধান :

১। বাৰিষাকালত ১ মিটাৰ বা ততোধিক গভীৰতাৰ পানী থকা মাটিত বাওধানৰ খেতি কৰা হয়। এইখিনিতে উল্লেখ কৰা ভাল যে উত্তৰ পাৰ সমভূমি সংমণ্ডলৰ বাবে অনুমোদিত পদ্মপানি, পানীত্ৰ, পদ্মনাথ আৰু ৰায়দা ১৬-০৬ জাত কেইটা বৰ্ণ সংকৰ আৰু অধিক উৎপাদনক্ষম। ইয়াৰ ভিতৰত পদ্মপানী নামৰ বাওধানবিধ ১৮৫ দিনতে চপাব পৰা হয় বাবে "উষ্ণ" বেমাৰৰ পৰাও হাত সাৰিব পাৰি।

২। ফাগুণ - চ'ত মাহতে বাওধানৰ বীজ সিঁচিব লাগে। আগৰ শস্যৰ নৰা আৰু মুঢ়াবিলাক জুই জ্বলাই পুৰি পেলাব লাগে। এনে কৰিলে কৃমি আৰু অন্যান্য পোক-পৰুৱাৰ পৰা বহু পৰিমাণে হাত সাৰিব পাৰি। বীজ সিঁচাৰ আগতে বিঘাই প্ৰতি ১০ কিলোগ্ৰাম হিচাবে নিম আৱৰিত ইউৰীয়া ছটিয়াই মাটিৰ লগত মিহলাই দিব। (নিম আৱৰিত ইউৰীয়া, ৫০ কিঃ গ্ৰাঃ ইউৰীয়াৰ লগত ৫০০ মিঃ লিঃ নিমতেল মিহলাই তৈয়াৰ কৰিব পাৰি।)

প্ৰয়োগ কৰাৰ আগতে মিশ্ৰণটো হালধীয়া বৰণৰ নোহোৱা পৰ্য্যন্ত এখন ডাঠ পলিখিন কাগজৰ ওপৰত মেলি থব লাগে।

৩। ওপৰিধি ১০ কিঃগ্ৰাঃ নিম আৱৰিত ইউৰীয়া ধানে পোখা মেলাৰ সময়ত প্ৰয়োগ কৰিব।

৪। বাওধানৰ খেতি একক শস্য নাইবা আধ্বধানৰ লগত মিশ্ৰিত খেতি হিচাবে কৰিব পাৰি। মিশ্ৰিত খেতি কৰিলে ৮ কিঃ গ্ৰাঃ আধ্বধানৰ লগত ২ কিঃ গ্ৰাঃ বাওধান মিহলাই এবিঘা মাটিত সিঁচিব লাগে। কেৱল বাওধানৰ খেতি কৰিলে এবিঘা মাটিত ১০ কিঃগ্ৰাঃ বীজ ব্যৱহাৰ কৰিব।

৫। বাওধানৰ বীজ নিৰ্বাচন আৰু শোধন আছ নাইবা শালিধানৰ ক্ষেত্ৰত অৱলম্বন কৰা পদ্ধতিকে অনুসৰণ কৰিব।

আছ ধান :

১। আধ্বধানৰ কঠীয়া পথাৰত ৰোৱাৰ পৰা ২৫-৩০ দিন হ'লে প্ৰথমবাৰ নাইট্ৰ'জেনযুক্ত সাৰ টপড্ৰেছিং হিচাবে প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। চপৰ জাতৰ আধ্বধানৰ ক্ষেত্ৰত বিঘাই প্ৰতি ৪ কিঃ গ্ৰাঃ আৰু ওখ জাতৰ ক্ষেত্ৰত ২ কিঃ গ্ৰাঃ হিচাবে প্ৰয়োগ কৰিব। অলাগতিয়া ঘাঁহ-বনবিলাক সময়মতে নিৰ্বাণ কৰি দিব।

২। এই সময়ছোৱাত পথাৰত যাতে যথেষ্ট জীপ থাকে তালৈ লক্ষ্য ৰাখিব। জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা থাকিলে মাটি শুকাই যোৱাৰ আগতে পানী যোগান ধৰিব।

ধানৰ পোখা মেলা আৰু মণি ধৰাৰ পৰা ফুল মেলালৈকে এই সময়ছোৱা পানীৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ক্ষেত্ৰত আটাইতকৈ জটিল সময়।

৩। ধানত ফুল ফুলাৰ পৰা মণি ধৰাৰ সময়তে দ্বিতীয়বাৰ ৪ কিঃ গ্ৰাঃ ইউৰীয়া টপড্ৰেছিং কৰিব। থলুৱা ধানৰ ক্ষেত্ৰত ২ কিঃ গ্ৰাঃ ইউৰীয়া টপড্ৰেছিং হিচাবে প্ৰয়োগ কৰিব।

কুঁহিয়াৰ :

১। বহাগ মাহত কুঁহিয়াৰ ৰুলে গজালি ওলোৱা আগহে ৰব। নহলে শিপা ওলাই পোখা মেলোতে সময় লব আৰু কুঁহিয়াৰ সময়মতে পূৰ্ণ নহব।

২। সাৰ প্ৰয়োগ :

সাৰৰ নাম	কিঃ গ্ৰাঃ (বিঘাই প্ৰতি)
ইউৰীয়া	৪০
একক চুপাৰ ফচফেট	৬০
মিউৰেট অৱপটাছ	১৫
অন্যথা যদি ডিএপি প্ৰয়োগ কৰে -	
ইউৰীয়া	৩৪
ডিএপি	২০
মিউৰেট অৱপটাছ	১৫

৩। সাৰ প্ৰয়োগৰ সময় আৰু পদ্ধতি:

সমুদায় ফচফৰাচ আৰু পটাচৰ আধা অংশ ৰোৱাৰ আগতে খলত প্ৰয়োগ কৰি মিহলাই লব। ইউৰীয়া $\frac{1}{3}$ ভাগ আগ ৰোৱাৰ সময়ত আৰু বাকীখিনি প্ৰথমবাৰ মাটি চপাওতে প্ৰয়োগ কৰিব। থাকি যোৱা পটাচখিনি ইউৰীয়া টপড্ৰেছিং কৰোতে প্ৰয়োগ কৰিব। ৰোৱাৰ ১০০ দিনৰ ভিতৰত সাৰ প্ৰয়োগ সম্পূৰ্ণ কৰিব।

৪। গা-গছ বা আগ বিস্কোৱা আৰু মজাখোৱা পোকে আক্ৰমণ কৰা গছবিলাক উভালি পুৰি পেলাব। এইবিলাক পোক নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে তলত উল্লেখ কৰা ওষধ এবিঘা তলীত প্ৰয়োগ কৰিব পাৰে-

ওষধৰ নাম	পৰিমাণ (মিঃ লিঃ)	পানী (লিঃ)
মন'ক্ৰট'ফচ	১৫০-২০০	১৫০

পোন্ধৰ দিনৰ অন্তৰে অন্তৰে ২/৩ বাৰ স্প্ৰে কৰিলে এনেবিলাক পোকৰ আক্ৰমণৰ পৰা কুঁহিয়াৰ ডৰা ৰক্ষা কৰিব পাৰি।

মুঢ়া কুঁহিয়াৰ :

১। কুঁহিয়াৰৰ কটাৰ পিচত তলিডৰা ভালদৰে পৰিষ্কাৰ কৰি কোৰেৰে ভেটি বিলাক ভাঙি দিব লাগে। শাৰীৰ মাজৰ খালি ঠাই বিলাকত গঁজালি মেলা নতুন আগ ৰুই পুৰ কৰি দিব।

২। ভেটিবিলাক ভঙাৰ পিচতে গোবৰ নাইবা পচন সাৰ মুঢ়াবিলাকত প্ৰয়োগ

কৰিব। ইয়াৰ পিচতে প্ৰতি বিঘা তলিত ৪৫ কিঃ গ্ৰাম ইউৰীয়া, ৬০ কিঃ গ্ৰাম একক চুপাৰ ফচফেট আৰু ১৫ কিঃ গ্ৰাম মিউৰিয়েট অৱপটাছ এবাৰত নাইবা ৬০ দিনৰ ভিতৰত দুবাৰ টপড্ৰেছিং হিচাবে প্ৰয়োগ কৰিব।

গ্ৰীষ্মকালীন মণ্ডমাহ :

১। গ্ৰীষ্মকালীন মণ্ডমাহৰ পাতত দাগপৰা, লেৰেলি যোৱা আদি বেমাৰৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত হ'লে দাইথেন এম -৪৫ ওষধ ২৫০ গ্ৰাম ১০০ লিঃ পানীত মিহলাই প্ৰতি বিঘা তলীত স্প্ৰে কৰিব। মোৱা পোক, চোঁই শোহা গান্ধী, চোঁই বিস্কোৱা পোক, পাতগুৰুৱা আদি পোকৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত হ'লে মালাথিয়ন ওষধ ২০০ মিঃ লিঃ ১০০ লিঃ পানীত মিহলাই প্ৰতি বিঘা তলীত স্প্ৰে কৰিব।

ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ

উদ্যান শস্য

এই সময়ত কৃষকসকলে ফল-মূলৰ বাগিচাত ল'বলগীয়া পৰিচয়্যাসমূহ এনেধৰণৰ -

কল : নতুনকৈ কলৰ বাৰী পাতিবৰ বাবে মাটি ডোখৰ চাহ কৰি কলৰ জাত অনুযায়ী নিৰ্দিষ্ট দূৰত্বত গাঁত খন্দাৰ ব্যৱস্থা কৰক আৰু মাহটোৰ শেষৰ ফাললৈ পুলি ৰোৱা কাম আৰম্ভ কৰিব পাৰে। পুৰণা কলৰ বাৰী মাটিত জীপ ৰাখিবলৈ ৮-১০ দিনৰ মূৰে মূৰে পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰক। বৰষুণ পৰিলে পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব নোলাগে। কল গছৰ গাত থকা শুকান পাত বা পচা পুৰোৱাৰ আঁতৰাই পেলাওক। কলডিল ওলোৱা গছৰ গুৰিত এটা মাত্ৰ পোখা পুলি ৰাখিব লাগে।

নাৰিকল : নাৰিকল গছৰ গুৰিৰ মাটিত জীপ ৰাখিবৰ বাবে প্ৰতি ১২-১৫ দিনৰ মূৰত পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰক। পানী যোগান ধৰাৰ পিচত গছৰ চাৰিওফালে মাটিত ধানখেৰ বা মেসেকো আদি জাপি দিলে মাটিৰ জীপ ৰখাত সহায় হয়। গছৰ গুৰিত সৰহ পৰিমাণে পচন সাৰ বা শুকান গোবৰ প্ৰয়োগ কৰিলে মাটিয়ে পানী ধৰি ৰখাত সহায় হয়। যোৱা মাহত যদি কৰা নহ'ল, তেন্তে গছত থকা শুকান পাত বা শুকান থোৰাৰ বখোৱাবোৰা শুকাই যোৱা ফুলৰ থোকবোৰ কাটি আঁতৰাই আনক আৰু তলৰ পাতবিলাকৰ গুৰিত জমা হৈ থকা শুকান ফুল বা ঘুঙলাবোৰ আঁতৰাই পৰিষ্কাৰ কৰক। নতুনকৈ নাৰিকলৰ বাৰী পাতিবলৈ হ'লে মাটি ডোখৰ চাহ নিৰ্দিষ্ট দূৰত্বত (২৫ ফুট ৪ পৃষ্ঠাৰ ১ কলমত চাওক)

X ২৫ ফুট) একোটাকে গাঁত খান্দক। পাচত গাঁতবোৰত খেৰ বা শুকান পাত আদি ৰাখি পুৰি পেলাওক।

তামোল : বাৰীৰ পৰা শুকান পাতবোৰকে ধৰি বন-বাতবোৰ আঁতৰাই চাফ কৰি ৰাখক। তামোল গছৰ গুৰি মাটিত জীপ ৰাখিবৰ বাবে প্ৰতি ১০-১২ দিনৰ অন্তৰত পানীৰ যোগান ধৰক। যোৰাবছৰ (বহুগ-জ্যেষ্ঠমাহত) ৰোপণ কৰা নতুন পুলিবোৰৰ গুৰিত গোবৰ সাৰ দি মাটি চপাই দিয়ক। নতুনকৈ বাৰী পাতিবলৈ হ'লে মাটি ডোখৰ চাহ কৰি ৯ ফুট X ৯ ফুট দূৰত্বত একোটাকৈ গাঁত খান্দি গাঁতবোৰ শুকান পাত বা খেৰ আদি দি পুতি দিয়ক।

মাটিকঠাল : নতুনকৈ বাৰী পাতিবৰ বাবে ওখ চানেকীয়া মাটি বাহুনি কৰি হাল-কেৰ মাৰি মাটিডাৰ চাহ কৰি ৰাখক। পুৰণি বাৰীত অতি খৰাং বতৰত পানীৰ যোগান ধৰক। বেলেগে থুপ পাতি বখা পোখা পুলি বা মুকুট পোখা ক্ৰাউন আদিত পানীৰ যোগান ধৰি পুলিখিনি সজীৱ কৰি ৰাখক। সুবিধা বুজি পুৰণি গছৰ গুৰিৰ পৰা বন-বাতবোৰ নিৰাই দিয়ক।

নেমুটেপ্ত : গছৰ গুৰিৰ মাটিত যাতে জীপ থাকে তালৈ মন কৰক। গছত থকা পুৰঠ ফলবোৰ ততাতৈয়াকৈ চপাই দিয়ক। এই সময়ত গছত ফুলৰ কলি ওলাই আৰু কিছুমানত ফুল ফুলিবলৈ ধৰে, লগে লগে কোঁহ পাত ওলাবলৈ ধৰে। গতিকে গছত পোক বা বেমাৰৰ নিৰাময়ৰ কাৰণে কোনো ঔষধ নছটিয়াব। গছৰ পৰা শুকান ডালবোৰ কাটি দিয়ক। গছৰ গুৰিত ২-৩ ফুট ওপৰলৈ এটা চূপ প্ৰলেপ দিয়ক।

আম : এই সময়ত আম গছত ফুল ওলাবলৈ ধৰিছে। গতিকে গছৰ তলত ধোঁৱা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰক যাতে ফুলৰ খোপাবোৰত পোকে আক্ৰমণ কৰিব নোৱাৰে। ফুল ফুলাৰ সময়ত গছত পোক বা বেমাৰৰ বাবে ঔষধ ছটিয়াব নোলাগে। মাটিত যথেষ্ট পৰিমাণে জীপ থাকিলে অনুমোদিত পৰিমাণৰ সাৰ আৰু গোবৰ প্ৰয়োগ কৰক। গছৰ গুৰিত ৪ মিটাৰ ওপৰলৈ চূপৰ প্ৰলেপ দিয়ক।

লিচু : লিচু গছতো এই সময়ত ফুল ফুলিবলৈ ধৰাৰ বাবে পোক বা বেমাৰৰ বাবে ঔষধ নছটিয়াব। মাটিত জীপ থাকিলে অনুমোদিত পৰিমাণৰ সাৰ আৰু গোবৰ প্ৰয়োগ কৰক। গছৰ গুৰিত ১ মিটাৰ ওপৰলৈ চূপৰ প্ৰলেপ দিয়ক।

জালুক : গছৰ গুৰিত সাৰুৰা মাটি জাপি দিয়ক। জালুক জোপাৰ গুৰিৰ ৩ ফুট অংশ ডাল বা লাটি নোহোৱাকৈ ৰাখক। তললৈ ওলমি যোৱা লতাবোৰ ওপৰলৈ তুলি আশ্ৰয়কাৰী গছত বগাই যাব পৰাকৈ বান্ধি দিয়ক। যদি পাতত টেমুনা পোকে আক্ৰমণ কৰিছে তেন্তে দশমিক এক শতাংশ শক্তিৰ মালাথিয়নৰ মিশ্ৰণ ছটিয়াওক।

মধুৰি আম : ফল নধৰা আৰু আগৰ পৰা শুকাই অহা ডালবোৰ কাটি দিয়ক। গছৰ তলৰ মাটিখিনিত পাতলীয়াকৈ কেৰ মাৰক। পুৰঠ

হ'ব ধৰা ফলবোৰ চিঙি আনক। নতুনকৈ পুলি ৰোৱাৰ বাবে কেৰ মাৰি মাটি ডোখৰ চাহই ৭-৮ মিটাৰ আঁতৰে আঁতৰে একোটা গাঁত খান্দক।

ড° ৰাজেন্দ্ৰ প্ৰসাদ দাস
(অৱসৰী অধ্যাপক, অঃকৃঃবিঃ)

(২ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

কাঠআলুৰ উন্নত কৃষি

শস্য ৰক্ষা : কাঠআলুৰ অনিষ্টকাৰী বেমাৰ সাধাৰণতে দেখা নাযায়। কেতিয়াবা স্কেল নামৰ এবিধ পোকে পুৰঠ আলুত আক্ৰমণ কৰে। এইবিধ পোকৰ পৰা শস্যডাৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ ২ মিলিমিটাৰ নুভাক্ৰন নামৰ দৰৱ এক লিটাৰ পানীৰ লগত মিহলাই ৰোৱা সামগ্ৰীবোৰ এই মিশ্ৰণত দহ মিনিট সময় ডুৱাই ৰখাৰ পিছতহে ৰব লাগে।

শস্য চপোৱা : কাঠআলু ৰোৱাৰ ৭-৯ মাহৰ পিছত চপাব পৰা হয়। এইখিনি সময়ত লতাৰিলাক শুকাই মৰাই যায় আৰু তেতিয়াই আলুবোৰ মাটিৰ তলৰ পৰা খান্দি উলিয়াই আনিব লাগে।

উৎপাদন : উন্নত কৃষি প্ৰণালীৰে কাঠআলুৰ খেতি কৰিলে প্ৰতি হেক্টৰত ১৬-২৪ টন উৎপাদন পাব পাৰি।

শ্ৰীমতী ইৰা শৰ্মা

(২ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

মাৰ্চ-এপ্ৰিল মাহৰ সম্ভাৱ্য ..

৫০ ইচি নামৰ বাসায়নিক কীটনাশক প্ৰতি লিটাৰ পানীত ২ মিলিলিট্ৰকৈ মিহলাই গছৰ পাতত ছটিয়াব লাগে। অৱশ্যে, প্ৰাৰম্ভিক অৱস্থাত খুব জোৰেৰে দৰৱ নিমিহলোৱাকৈ পানী ছটিয়ালেও সুফল পাব পাৰি।

⊙ বৰ্তমান মৌমাখিৰ খতুস্ৰাৰ সময়, সেইবাবে এই সময়ত মৌমাখিৰ বংশবৃদ্ধিৰ প্ৰৱণতা দেখা দিয়ে আৰু সৰল মৌবাহে জাক উৰুৱাই। এই জাক উৰুওৱা ৰোধ কৰিবলৈ সৰল মৌবাহৰ বিভাজন কৰিব লাগে নাই বা ৰাণীমৌ কোষসমূহ মৌজোল আহৰণ কৰিবলৈ ভাঙি দিব লাগে। আম, লিচু, নেমু আদি ফল-মূল জাতীয় শস্যৰ ফুল ফুলাৰ সময়ত প্ৰতি হেক্টৰ ফলৰ বাগিচাত ৫ বাহ থলুৱা সাঁচৰ অথবা ২ বাহ পশ্চিমীয়া সাঁচৰ মৌবাহ স্থাপন কৰি উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিব পৰা যায়।

⊙ উই পৰুৱাই বিভিন্ন ধৰুৱা সামগ্ৰীৰ লগতে কৃষিখণ্ডৰ বিস্তৰ ক্ষতি সাধন কৰে। এনে হাফলু বন্ধা উই পৰুৱাক যান্ত্ৰিক পদ্ধতিৰে ধ্বংস কৰিব পাৰি। ইয়াৰ বাবে প্ৰথমে জীৱিত উই হাফলুটো চিনাক্ত কৰি ল'ব লাগে আৰু হাফলুটো মাটিৰ সমানত খান্দি বগৰাই দি ভেঁকুৰ বাগিছাবোৰ আঁতৰাই ৰজা আৰু ৰাণী থকা ৰাজকীয় কক্ষটো বিচাৰি উলিয়াই ল'ব লাগে। তাৰ পিচত এই ৰাজকীয় কক্ষত থকা ৰাণীক নিধন কৰিলে, উই পোকৰ উপদ্ৰৱ বহু হ্রাস পায়।

ৰুদ্ৰ নাৰায়ণ বৰকাকতি

শস্য উৎপাদনত খলিহেৰ ব্যৱহাৰ

অতীজৰে পৰা শস্য উৎপাদনত সৰিয়হৰ খলিহেৰ ব্যৱহাৰ কৰি অহা হৈছে। কিন্তু অত্যাধিক বাসায়নিক সাৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল আধুনিক কৃষি ব্যৱস্থাত বিভিন্ন জৈৱিক সাৰৰ দৰে খলিহেৰ ব্যৱহাৰো সীমিত হৈ অহা পৰিলক্ষিত হৈছে। বিভিন্ন তৈলবীজৰ তেল নিষ্কাশণৰ পাছত থাকি যোৱা অৱশিষ্টই হৈছে খলিহে। সৰিয়হৰ উপৰিও বাদাম, তিল, সূৰ্যমুখী ফুল, গুজিতিল, এৰাণ্ডি, নিমৰ গুটি ইত্যাদিৰ খলিহেত যথেষ্ট পৰিমাণৰ শস্যৰ প্ৰয়োজনীয় খাদ্য মৌল থাকে। অসমত সহজে উপলব্ধ সৰিয়হৰ খলিহেত ৫.২ শতাংশ নাইট্ৰ'জেন, ১.৮ শতাংশ ফচফৰাছ আৰু ১.২ শতাংশ পটাছিয়াম পোৱা যায়। সেয়েহে ই এক অতি উৎকৃষ্ট জৈৱিক সাৰ হিচাপে ব্যৱহাৰৰ প্ৰচুৰ সম্ভাৱনা আছে। ইয়াৰ উপৰিও জৈৱিক কীটনাশক হিচাবে পৰিচিত নিম গছৰ গুটিৰ পৰা তেল নিষ্কাশণৰ পাছত পোৱা নিম খলিহেৰো ব্যৱহাৰ কৰি শস্যৰ উৎপাদন বৃদ্ধিৰ লগতে কীট নিয়ন্ত্ৰণত যথেষ্ট সুফল লাভ কৰিব পৰা গৈছে। খলিহেৰ প্ৰয়োগে মাটিৰ ভৌতিক,

(৩ পৃষ্ঠাৰ ১ কলমৰ পৰা)

উদ্যান শস্য নাৰ্ছাৰীৰ ...

১১) বৰষুণ আৰু টান ৰ'দৰ পৰা হাত সাৰিবলৈ ভেটিৰ ওপৰত ছালিৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

১২) পুলিবিলাকৰ বয়স যেতিয়া ২৫-৩০ দিন হয়, তেতিয়া স্বাস্থ্যৱান, নিপোতল পুলিবিলাক উভালি বজাৰলৈ নিব লাগে অথবা মূল পথাৰত ৰোপণ কৰিব লাগে।

১৩) পুলিবাবীৰ পৰা পুলি উভলাৰ প্ৰায় ৭ দিন মান আগৰে পৰা পানীৰ পৰিমাণ লাহে লাহে কমাই আনিব লাগে যাতে পুলিবিলাক কঠিন হয় আৰু তেতিয়া পুলিবিলাক মূল পথাৰলৈ নিয়াৰ পিছত সততে নমৰে।

১৪) পুলিবাবীৰ পৰা পুলি উঠোৱাৰ আগতে পুলিৰ ভেটিতো পানীৰে তিয়াই ল'ব লাগে যাতে পুলিবিলাক উভালি অনাত সুবিধা হয়।

শ্ৰীহিমাদ্ৰী শেখৰ দত্ত

বাসায়নিক তথা জৈৱিক গুণাগুণ উন্নত কৰি ভূমিক অধিক উৎপাদনশীল কৰি তোলে।

খলিহে মাটিত প্ৰয়োগৰ আগতে ভালদৰে গুড়ি কৰি পাউদাৰ অৱস্থালৈ আনিহে প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। গুড়ি অৱস্থাত প্ৰয়োগ কৰিলেহে ই মাটিত সমভাৱে বিস্তাৰিত হয় আৰু সহজে পচি ইয়াত থকা খাদ্যমৌলসমূহ শস্যৰ বাবে উপযোগী হৈ পৰিব। সাধাৰণতে মাটি প্ৰস্তুতিৰ সময়ত প্ৰথম বা দ্বিতীয় বাৰ মাটি চহ কৰোতেই বিঘাই প্ৰতি ২০ কিঃগ্ৰাঃ খলিহে প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। আনহাতে শাক-পাচলি বা ফল-মূলৰ গছত খলিহে গুড়ি কৰি মাটিৰ লগত বা শুকান গোবৰৰ লগত মিহলি কৰি শিপাৰ চাৰিওফালে প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। ফল-মূলৰ গছত প্ৰতি বছৰে ৫ কিঃগ্ৰাঃ নিম বা সৰিয়হৰ খলিহে প্ৰয়োগ কৰি উৎপাদন বৃদ্ধিৰ উপৰিও বিভিন্ন ৰোগ আৰু কীট-পতংগৰ পৰা ৰক্ষা পাব পাৰি। আলুখেতিত প্ৰথমবাৰ মাটি চপোৱাৰ আগে আগে বিঘাই প্ৰতি ২০ কিঃগ্ৰাঃ সৰিয়হৰ খলিহে প্ৰয়োগ কৰিলে উৎপাদন বৃদ্ধিৰ লগতে ৰঙা পৰুৱা বা উই পৰুৱাৰ আক্ৰমণ হ্রাস কৰিব পৰা যায়। লাওজাতীয় শস্যৰ অনিষ্টকাৰী বিটল আৰু ফল বিন্ধা কৰা পোকৰ জীৱন চক্ৰৰ এটা সময় মাটিত সম্পূৰ্ণ কৰে। সেয়ে গুটি পচোৱাৰ এসপ্তাহৰ আগতে প্ৰতিটো পুলিৰ বাবে ১০০ গ্ৰামকৈ আৰু পুনৰ

৩০-৪০ দিন পাছত প্ৰতিজোপা গছৰ গুৰিত ৫০ গ্ৰামকৈ সৰিয়হৰ খলিহে প্ৰয়োগ কৰি এই সমূহ পোকৰ পৰা যথেষ্ট হাত সাৰিব পৰা যায়।

শেহতীয়াকৈ শস্যৰ কীট নিয়ন্ত্ৰণত নিম গছৰ পৰা তৈয়াৰী বিভিন্ন সামগ্ৰী বহুলভাৱে ব্যৱহাৰ হৈছে। নিমৰ বীজৰ পৰা তেল নিষ্কাশণৰ পাছত উৎপাদন হোৱা নিম খলিহেৰ প্ৰয়োগে মাটি উৰ্বৰ কৰাৰ লগতে মাটিত থকা শস্য কুমি আৰু বিভিন্ন কীট-পতংগ নিয়ন্ত্ৰণত সফলভাৱে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি। নিম খলিহেৰ ভেঁকুৰনাশক গুণৰ বাবে মাটিৰ পৰা উদ্ভৱ হোৱা বিভিন্ন ৰোগ নিয়ন্ত্ৰণতো সহায় কৰে।

ইউৰীয়া সাৰৰ লগত নিম খলিহে প্ৰয়োগ কৰিলে ইউৰীয়াৰ গেছীয় অৱস্থালৈ পৰিৱৰ্তনত বাধা প্ৰদান কৰে। ফলস্বৰূপে ইউৰীয়া সাৰৰ লোকচান যথেষ্ট হ্রাস হয়। সেয়েহে বাসায়নিক সাৰৰ লগত নিম খলিহেৰ ব্যৱহাৰে বাসায়নিক সাৰৰ কাৰ্যদক্ষতা বৃদ্ধিৰ দ্বাৰা কৃষকসকল লাভান্বিত হ'ব পাৰে। মাটিৰ স্বাভাৱিক উৰ্বৰা শক্তি অটুত ৰাখি ভৱিষ্যতেও উৎপাদনশীল কৰি ৰাখিবলৈ কৃষকসকলে কেৱল বাসায়নিক সাৰৰ ওপৰতেই নিৰ্ভৰ নকৰি বিভিন্ন জৈৱিক সাৰৰ লগতে খলিহেৰ প্ৰয়োগৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা উচিত।

শ্ৰীনীলিম কলিতা

কুকুৰা পামৰ দানা কিনিবৰ সময়ত মনত ৰাখিবলগীয়া কথা

ব্যৱসায়িক ভিত্তিত কুকুৰা প্ৰতিপালন কৰোতে সদায় উচ্চমান বিশিষ্ট দানা ব্যৱহাৰ কৰা উচিত। পালকসকলৰ সুবিধাৰ্থে তলৰ কথাখিনি আগবঢ়োৱা হ'ল-

- ১) দানা কিনোতে সদায় সুনাম থকা প্ৰতিষ্ঠানৰ পৰাহে কিনা উচিত।
- ২) দানা সদায় নতুনকৈ বনোৱা আৰু সতেজ হোৱা উচিত। পুৰণা বহুদিন পেলাই থোৱা অৱস্থাত দানাৰ গুণমান সদায় নিম্নস্তৰৰ হয়। বৰষুণত ভিজা আৰু মখা বন্ধা দানা বৰ্জন কৰা উচিত।
- ৩) নামী প্ৰতিষ্ঠানৰ দানাৰ বস্তাবোৰ সদায় নতুন, জোৰা-টপলি নমৰা আৰু মেচিনত ভালদৰে চিলাই কৰা থাকে।
- ৪) দানাত থকা বিভিন্ন উপকৰণসমূহ কুকুৰাবোৰে খাব পৰা মজলীয়া আকাৰৰ হ'ব লাগে। দানা বেছিকৈ গুৰি হ'লে শুকান আৰু আঠা লগা ধৰণৰ হয়। এনে দানা কুকুৰাৰ বাবে মুঠেই সুস্বাদু নহয়।
- ৫) বস্তাবোৰত দানাৰ পৰিচয় স্পষ্টকৈ লিখা হ'ব লাগে আৰু লেবেলখনত দানাৰ নাম, বনোৱাৰ তাৰিখ, দানাৰ ওজন, দাম আৰু বেটু নম্বৰ আদি লিখা থাকিব লাগে।
- ৬) দানা কিনোতে ইয়াৰ কেইটামান বস্তাৰ সঠিক ওজন নিজে জুখি লোৱা উচিত। বস্তাত থকা দানাৰ সঠিক ওজন পাবৰ বাবে মূল ওজনৰ পৰা বস্তাৰ ওজন বাদ দি ল'ব লাগে। দুই এটা সুনাম থকা প্ৰতিষ্ঠানৰ বাহিৰে অসমত বিক্ৰী হোৱা দানাত সদায়েই বস্তাৰ ওজন যোগ থকা অৱস্থাত থাকে।
- ৭) দানাৰ বস্তাবোৰ পামলৈ নিওতে ইয়াক বৰষুণ আৰু ধূলিৰ পৰা বচাই নিবৰ বাবে ভালদৰে ঢাকি নিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা উচিত।

দানা খোৱা ঘৰ : দানাৰ বস্তাবোৰ ভালদৰে ৰাখি থকাৰ বাবে এটা সুন্দৰ শুকান গুদামৰ আৱশ্যক। গুদামৰ বেৰ আৰু মজিয়া পকী হ'ব লাগে, কোনো ধৰণৰ খিৰিকী আদি থাকিব নালাগে। বস্তাবোৰ ৰাখিবৰ বাবে কমেও ১ ফুট ওখ কাঠৰ চাং হোৱা উচিত।

শ্ৰীমতী ৰীমা শইকীয়া, শ্ৰীকুল প্ৰসাদ কলিতা

বছৰেকীয়া বৰঙণি : ১০.০০ টকা।

প্ৰতিখনৰ মূল্য : ১.০০ টকা।

প্ৰকাশৰ স্থান : অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট - ১৩। সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ পাঠকৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত।

মুখ্য সম্পাদক : ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ